

REPUBLIKA SLOVENIJA		
INFORMACIJSKI POOBlašČENEC		
Prejeto:	23-12-2010	Sig. znak:
Vredn.: Vredn.:		Q13
Priloge:		
Šifra zadeva: Q1-101/2007/15		

I U 150/2009-10

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višje sodnice svétnice mag. Darinke Dekleva Marguč, ob sodelovanju višjih sodnic Liljane Polanec in Agate Zavašnik kot članic senata ter pravosodne svétnice Tine Tratnik kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Državno pravobranilstvo RS, Šubičeva 2, Ljubljana, proti toženi stranki Republiki Sloveniji, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Vošnjakova 1, Ljubljana, zaradi dostopa do informacij javnega značaja, o tožbi tožeče stranke proti odločbi tožene stranke št. 021-101/2007/15 z dne 6. 1. 2009, na nejavni seji dne 8. 12. 2010

odločilo:

Tožbi se ugodi, izpodbijana odločba Informacijskega pooblaščenca št. 021-101/2007/15 z dne 6. 1. 2009 se odpravi in se zadeva vrne istemu organu v ponoven postopek.

Obrazložitev:

Z izpodbijano odločbo je tožena stranka (v ponovljenem postopku) ugodila pritožbi prosilca proti odločbi Delovnega sodišča v Celju opr. št. Su 200100/07 z dne 13. 11. 2007, to odločbo odpravila in odločila, da je Delovno sodišče v Celju-organ dolžno prosilcu v roku 15 dni od prejema te odločbe posredovati zapisnike obravnav v postopkih med in ki jih tudi navaja. Prav tako navaja, katere podatke je v posameznem zapisniku potrebno prekriti, v preostalem delu pa je prosilčevo zahtevo zavrnila. Organ je namreč zahtevi prosilca s svojo zgoraj navedeno odločbo delno ugodil tako, da mu je poslal kopijo sklepa Višjega delovnega in socialnega sodišča opr. št. Pd 366/2006 z dne 7. 2. 2007 in kopijo sodbe Delovnega sodišča v Celju opr. št. Pd 164/2005 z dne 5. 1. 2006 tako, da je iz navedenih dokumentov izločil osebne podatke strank v postopku. Organ pa je prosilcu zavrnil dostop do vseh zapisnikov opravljenih glavnih obravnav. Pri tem organ navaja, da je zapisnik obravnave po 122. členu Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99 in nadaljnji, v nadaljevanju ZPP) zapis o dejanjih, ki so bila opravljena na naroku, po izvedenem dokaznem postopku pa sodišče izda odločitev, ki je zaključek postopka na prvi stopnji. Zapisniki o opravljenih obravnavah niso informacije javnega značaja, do katerih bi bil dostop prost, temveč je dostop omejen z določilom 150. člena ZPP, po katerem se pregled spisa, dokler postopek teče, drugim osebam dovoli le, če izkažejo upravičeno korist. Prosilcu je organ izdal zavrnilno odločbo na podlagi 22. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 in

nadaljnji, v nadaljevanju ZDIJZ). Tožena stranka navaja, da je Delovno sodišče v Celju-organ zavezanec za dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja po ZDIJZ, prav tako navaja pomen informacije javnega značaja po 1. odstavku 4. člena ZDIJZ. Poudarja, da se je prosilec izrecno skliceval na pravico do dostopa do informacije javnega značaja in ni zahteval vpogleda v spis na podlagi 150. člena ZPP, zato bi moral organ odločiti na podlagi ZDIJZ. Ugotavlja, da določili 150. člena ZPP in ZDIJZ nista v razmerju *lex specialis derogat legi generali*, ker ne urejata iste pravice. Določilo 150. člena ZPP se nanaša na pravico strank v sodnem postopku oziroma na pravico tistega, ki izkaže upravičen interes, ZDIJZ pa v svojem 5. členu ureja pravico vsakogar, da dostopa do informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo organi zavezanci. Gre za različni pravni podlagi in za urejanje dveh različnih pravic; na eni strani za pravico do dostopa do informacij javnega značaja, ki izhaja iz 2. odstavka 39. člena Ustave RS, na drugi strani pa za pravico strank oziroma drugih upravičencev do vpogleda in prepisa spisa, ki je v okviru pravice do enakih procesnih jamstev zagotovljena v okviru 22. člena Ustave RS. S 150. členom ZPP je varovano načelo kontradiktornosti v pravnem postopku in ne načelo javnosti. Opredeli se tudi do osebnih podatkov, ki predstavljajo varovane osebne podatke. Navaja, da je v postopku dostopa do informacij javnega značaja potrebno uporabiti določila ZDIJZ in presoditi, ali je podana katera od izjem po 1. odstavku 6. člena ZDIJZ. Navaja, da je ta preizkus izvedla. Pravi, da je postopek pod opr. št. Pd 164/2005 že končan, kar dokazuje sodba Delovnega sodišča v Celju opr. št. Pd 164/2005 z dne 31. 1. 2006. Poudarja, da izjema po 8. točki 1. odstavka 6. člena ZDIJZ ne more priti v poštev glede zapisnika o poravnalnem naroku in prvem naroku za glavno obravnavo opr. št. Pd 164/2005 z dne 22. 9. 2005 in zapisniku o glavni obravnavi opr. št. Pd 164/2005 z dne 5. 1. 2006, ker je sodni postopek, na katerega se nanašata, že končan. Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani je sodbo Delovnega sodišča v Celju razveljavilo in zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v ponovno sojenje, tako da je Delovno sodišče v Celju začelo nov sodni postopek z opr. št. Pd 95/2007, ki pa še ni zaključen. Glede zapisnikov o glavni obravnavi z dne 26. 4. 2007, 7. 6. 2007 in 22. 10. 2007 je zato izvedla celoten preizkus po 8. točki 1. odstavka 6. člena ZDIJZ. Ugotovila je, da je postopek še v teku in je zato ugotavljala ali bi razkritje zahtevanega podatka škodovalo njegovi izvedbi. Glede razkritja vsebine zapisnikov z dne 26. 4. 2007, 7. 6. 2007 in 22. 10. 2007 tako ugotavlja, da so bile predmetne glavne obravnave javne, na obravnavah so bili prisotni tudi novinarji, ki o tem poročajo v medijih. Svoboda informiranja in izrazito javno mnenje sta namreč izredno pomembna za preprečevanje zlorab in za demokratično izvrševanje državne oblasti, kamor spada tudi sodstvo. Na podlagi navedenega tožena stranka ocenjuje, da zavračanje dostopa do omenjenih zapisnikov o glavni obravnavi zato, ker bi to lahko vplivalo na odločitev sodišča, ne vzdrži resne pravne presoje, zato škoda za izvedbo postopka ni izkazana. Zato zaključuje, da je vsebina zapisnikov o glavni obravnavi z dne 26. 4. 2007, 7. 6. 2007 in 22. 10. 2007 informacija javnega značaja, ki jo je organ dolžan posredovati prosilcu. Prosilec je v svoji zahtevi izrecno navedel, da želi, da so zapisniki podpisani, ožigosani in verificirani, zato tožena stranka v zvezi s tem ugotavlja, da organ ne more posredovati kopije zapisnika z odtisnjenim sodnim pečatom in štampljko z zaznamkom o točnosti prepisa in podpisa pristojne sodne osebe, ker ne gre za prepis v smislu 115. člena Sodnega reda, ker prosilec ni stranka ali drugi udeleženec konkretnega postopka. Poleg tega pa je organ prosilcu omogočil le delni dostop, takšna kopija zapisnika o glavni obravnavi pa se resnično ne ujema v celoti z izvornikom. Tožena stranka svojo odločitev, s katero ni sledila napotkom Upravnega sodišča, utemeljuje tudi s sklepom Vrhovnega sodišča RS št. X Ips 760/2007 z dne 22. 11. 2007, v katerem Vrhovno sodišče v svoji obrazložitvi navaja, da ZUS-1 v 4. odstavku 64. člena določa, da je upravni organ pri novem odločanju vezan na pravno mnenje sodišča glede uporabe materialnega prava in na njegova stališča, ki se tičejo postopka, vendar ima po presoji Vrhovnega sodišča možnost odločiti tudi v nasprotju s pravnim mnenjem in stališči prvostopenjskega sodišča, če ima za to utemeljene razloge. To pa je zlasti upoštevanje načela zakonitosti, po katerem mora organ (v smislu ZUP) odločati na podlagi ustave, veljavnih zakonov in drugih predpisov (3. odstavek 153.

člena Ustave RS), kar mora v obrazložitvi nove odločbe posebej pojasniti. Vrhovno sodišče potrjuje to tudi z določilom 2. točke 1. odstavka 65. člena ZUS-1, ki daje sodišču, ki odloča v upravnem sporu, možnost odločanja o stvari tudi v primeru, če upravni organ v novem postopku odloči v nasprotju z že izraženim mnenjem in stališčem sodišča.

Tožeča stranka kot zastopnik javnega interesa v tožbi navaja, da je v predmetnem upravnem sporu zaradi dostopa do informacij javnega značaja ključno vprašanje pravilne uporabe materialnega prava pri odločitvi o zahtevi za dostop do zapisnikov sodnih obravnjav in to, ali zahtevek presoja izključno po določilih ZDIJZ ali upoštevati 150. člen ZPP in omejitve pregleda in prepisa sodnega spisa za osebe, ki izkažejo pravni interes. Sodišče je v sodbi opr. št. U 521/2008 z dne 8. 10. 2008 odločbo tožene stranke odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek, ker je menilo, da določilo ZDIJZ ureja dostop do informacij javnega značaja na splošno, določila ZPP, v tej konkretni zadevi, pa za področje zadev, ki se obravnavajo pred delovnim sodiščem. Svojo odločitev je utemeljilo s tem, da bi tožena stranka morala dati prednost specialnemu predpisu, to je predpisu, ki ureja postopek pred delovnim sodiščem ter ji je naložilo, da mora v ponovnem postopku ugotoviti, ali iz določil ZPP, to je iz določil zakona, ki ureja določeno področje iz reševanja javnih nalog, ne izhaja prepoved posredovanja določenih podatkov. To pomeni, da bi morala pri svoji odločitvi upoštevati določilo 150. člena ZPP, ki določa, kdo ima pravico pregledovati in prepisovati spise in pri tem ločiti med strankami v postopku in med drugimi strankami, ki imajo upravičeno korist (1. in 2. odstavek 150. člena ZPP). Kljub jasnemu pravnemu stališču sodišča je tožena stranka v izpodbijani odločbi upoštevala zopet le ZDIJZ in organu naložila, da mora prosilcu posredovati zapisnike opravljenih glavnih obravnjav z izbrisom v ZDIJZ predpisanih podatkov in je tako svojo odločitev sprejela v direktnem nasprotju z napotkom sodišča. Svoje nespoštovanje do odločitve sodišča glede pravilne uporabe materialnega prava je utemeljila s stališčem Vrhovnega sodišča RS, da ima upravni organ, ki je pristojen za odločanje, možnost odločiti tudi v nasprotju s pravnim mnenjem in stališči prvostopenjskega sodišča, če ima za to utemeljene razloge, kar je pojasnila z načelom zakonitosti. Navaja, da je takšno stališče tožene stranke napačno. Tožena stranka v sicer obsežni obrazložitvi ni pojasnila razlogov, zakaj se ne čuti vezano na odločitev sodišča. Vztrajala je le pri svojem prvotnem stališču, da je prosilec zahteval vpogled v spis na podlagi ZDIJZ in ne na podlagi 150. člena ZPP, zaradi česar je njegov zahtevek potrebno presojati po ZDIJZ in ne po ZPP. Prav o tem vprašanju pa je sodišče že zavzelo stališče in obrazložilo pravilno uporabo prava v takšni situaciji. Tožena stranka zato sodišču predlaga, da odločbo tožene stranke odpravi in s sodbo odloči, da se pritožba prosilca zavrne.

Tožena stranka v odgovoru na tožbo navaja, da vztraja pri navedbah v izpodbijani odločbi in prereka vse navedbe tožeče stranke, razen v kolikor se z njimi izrecno strinja ter dodatno navaja, da vztraja na stališču, da je najpomembnejše načelo ZDIJZ načelo prostega dostopa in da se o zadevi odloča po ZDIJZ. Določilo 150. člena ZPP se nanaša na pravico strank v sodnem postopku oziroma na pravico tistega, ki izkaže upravičeno korist do pregleda in prepisa spisa v konkretni pravdni zadevi, medtem ko ZDIJZ ureja pravico vsakogar do dostopa informacij javnega značaja. Gre torej za različni pravni podlagi in za urejanje dveh različnih pravic; na eni strani za pravico do dostopa informacij javnega značaja po 2. odstavku 39. člena Ustave RS, na drugi strani pa za pravico strank oziroma drugih upravičencev do vpogleda in prepisa spisa po 22. členu Ustave RS. Določilo 150. člena ZPP konkretizira ustavno določbo o enakem varstvu pravic, ki obvezuje zakonodajalca, da posamezne sodne in druge postopke uredi tako, da so v posameznem postopku glede varstva pravic vsi v enakem položaju. Iz navedenega izhaja, da je tako s 150. členom ZPP varovano načelo kontradiktornosti v pravnem postopku, ne pa načelo javnosti. Določilo 150. člena ZPP omogoča strankam sodnega postopka in osebam z izkazanim pravnim interesom vpogled v celoten sodni spis, ZDIJZ pa omogoča vsakomur dostop oziroma delni dostop do posameznih dokumentov v sodnem

spisu, ki predstavljajo informacijo javnega značaja. Uradna oseba za dostop do informacij javnega značaja je v postopku odločanja zavezana k uporabi določil ZDIJZ in se v skladu s 15. členom ZDIJZ za vprašanja postopka, ki niso urejena s tem zakonom, uporabljajo določila ZUP, ne pa določbe procesnega zakona, v tem primeru ZPP, saj gre v postopku dostopa do informacij javnega značaja za odločanje o upravni zadevi. Tožena stranka zato zaključuje, da mora organ v zvezi z zahtevo za dostop do informacije javnega značaja uporabiti ZDIJZ, tako da mora presoditi, ali je podana katera od izjem po 1. odstavku 6. člena ZDIJZ. Tožeča stranka v tožbi tudi ni konkretizirala in ni dokazala nobene škode za izvedbo konkretnega pravnega postopka po 8. točki 1. odstavka 6. člena ZDIJZ. V zvezi s tožbeno navedbo, da tožena stranka ni pojasnila razlogov, zakaj se ne čuti vezano na odločitev sodišča, tožena stranka ta očitek zavrača in navaja, da je za to navedla obširno razlago že v izpodbijani odločbi. Ker ocenjuje, da so tožbene navedbe tožeče stranke v celoti neutemeljene, sodišču predlaga, da tožbo v celoti zavrne.

Tožeča stranka v pripravljalni vlogi vztraja pri vseh svojih dosedanjih navedbah ter v zvezi z navedbami tožene stranke še dodaja, da je sodišče že zavzelo stališče glede tega, kateremu predpisu je treba dati prednost in sicer, da je treba dati prednost ZPP pred ZDIJZ. Sodišče je sprejelo stališče, da ZPP ureja pravice strank v sodnem postopku, ZDIJZ pa ureja pravice vsakogar do dostopa do informacij javnega značaja. Oba zakona urejata različne pravice, vendar se v konkretnem primeru vsebinsko prekrivata in se je sodišče opredelilo, da je specialnejšemu predpisu, to je ZPP, treba dati prednost. To pa pomeni, da iz določila 150. člena ZPP, ki določa, da se sme dovoliti pregled in prepisovanje spisa le strankam in tistemu, ki izkaže upravičeno korist, posredno izhaja prepoved dajanja informacij iz pravnega spisa drugim osebam, ki niso zajete s to opredelitvijo. Glede vezanosti upravnega organa na pravno mnenje sodišča tožeča stranka ne sprejema obrazložitve tožene stranke in v celoti vztraja pri navedbah v tožbi.

Stranka z interesom, prosilec na tožbo ni odgovoril.

Tožba je utemeljena.

V obravnavani zadevi gre za dostop do zapisnikov opravljenih glavnih obravnav Delovnega sodišča v Celju v zadevah opr. št. Pd 164/2005 in opr. št. Pd 95/2007.

Po določbi 1. odstavka 1. člena ZDIJZ ta zakon ureja postopek, ki vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. Določba 5. člena ZDIJZ uveljavlja načelo prostega dostopa do informacij javnega značaja, po katerem so te informacije prosto dostopne vsem pravnim ali fizičnim osebam. V 6. členu 1. odstavka ZDIJZ so določene izjeme, ko organi, navedeni v 1. odstavku 1. člena ZDIJZ, lahko zavrnejo prosilcu dostop do zahtevane informacije. Po drugi strani pa 150. člen ZPP določa, da imajo stranke pravico pregledovati in prepisovati spise pravde, v kateri so udeležene; druge osebe pa samo, če imajo upravičeno korist.

Sodišče je v svoji sodbi opr. št. U 521/2008 z dne 8. 10. 2008 jasno in določno poudarilo, da določila ZDIJZ urejajo dostop do informacij javnega značaja na splošno in da v konkretni zadevi, v kateri gre za dostop do zapisnikov opravljenih glavnih obravnav pred Delovnim sodiščem, to urejajo določila ZPP, ki se uporabljajo v postopku pred delovnimi sodišči. Navedlo je, da bi tožena stranka zato morala dati prednost specialnemu predpisu, to je ZPP. Toženi stranki je naložilo, da mora v ponovnem postopku odločiti ob upoštevanju določila 150. člena ZPP, ki določa, kdo ima

pravico pregledovati in prepisovati spise, ki pri tem loči med strankami v postopku in med drugimi osebami, ki imajo upravičeno korist (1. in 2. odstavek 150. člena ZPP).

Glede na navedeno po mnenju sodišča zato tožeča stranka v tožbi utemeljeno opozarja, da tožena stranka tudi v ponovljenem postopku ni upoštevala navodil sodišča. Tožena stranka je to sicer utemeljila z upoštevanjem načela zakonitosti po ZUP, vendar pa sodišče s tem v zvezi pritrjuje tožbenim navedbam, da navedena utemeljitev tožene stranke ni zadostna in zato ne more biti sprejemljiva ob med strankama nespornem dejstvu, da zadevni postopek še ni pravnomočno zaključen. Tožena stranka bi z ozirom na jasno stališče sodišča v zgoraj navedeni sodbi, ki je skladno z ustaljeno sodno prakso, pri svoji odločitvi morala upoštevati ne samo določila ZDIJZ, temveč prvenstveno določila ZPP kot specialnega predpisa. Upoštevati bi torej morala, da so po določilih ZDIJZ informacije javnega značaja prosilcu prosto dostopne, v kolikor niso podane izjeme, določene v 1. odstavku 6. člena ZDIJZ, medtem ko je po določilu 150. člena ZPP pravica do pregleda in prepisovanja pravnega spisa zagotovljena le strankam v postopku in drugim osebam, ki imajo upravičeno korist. Iz podatkov v spisu pa izhaja, da prosilec v predmetnem pravdnem postopku ni (bil) stranka. Tožena stranka zato ne more uspeti s sklicevanjem na izpostavljeni sklep Vrhovnega sodišča, ker za svoje stališče v zvezi z (ne)upoštevanjem določila 150. člena ZPP, po mnenju sodišča ni navedla utemeljenega razloga.

Ker tožena stranka ni sledila napotkom Upravnega sodišča RS v (pravnomočni) sodbi št. U 521/2008 z dne 8. 10. 2008 in tudi v ponovljenem postopku ni uporabila določil ZPP, je sodišče tožbi ugodilo na podlagi 3. in 4. točke 64. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06 in 62/10, v nadaljevanju ZUS-1), izpodbijano odločbo tožene stranke odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek. V ponovnem postopku bo tožena stranka morala odločiti tudi ob upoštevanju citiranih določil ZPP.

PRAVNI POUK: Zoper to sodbo ni dovoljena pritožba (1. odstavek 73. člena ZUS-1).

V Ljubljani, dne 8. 12. 2010

Predsednica senata :
mag. Darinka Dekleva Marguč, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirkom
Podpis pristojne sodne osebe: *[Signature]*